

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 15. Mulieres seorsim à viris baptizari solitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

Mulieres seorsim à viris baptizari solitas.

CAP. XV.

NVnc, quod restat dicendum, qui ordo et dispositio fuerit, explanare oportet, ut intelligant homines, etiam decus, & honestatem veteribus inter baptizandum curæ fuisse. Nam, cum viros à mulieribus, & has ab illis in vestimento conspici, maxime dedecere vetus mos obtinuit, ut viri simul cum viris ad dextram, & mulieres cum mulieribus ad sinistram in diuersa statione consisterent: & hoc tempus esset, seorsim singuli, primo viri, tum fœminæ baptizarentur. Quare à S. Cyrillo Hierosolymitano scriptum est in sua prooche. cum baptizandos ad frequentem meditationem, & cæremoniam reuerentiam iuraret: *ne imiteris illos, qui nulli vacans meditatione, & reuerentiam adhibe, cum sit exorcismi: quæque alij exorcizati adierunt, viri cum viris, & mulieres cum mulieribus.* Et S. Augustinus lib. 1. de ciuit. Dei cap. 8. agens de rebus, quæ supra naturæ vim, & ordinem fiebant, ut, repudians idolorum cultu, cæca hominum mens Christianam lucem adspiceret, inter cætera refert, innocentiam, eximia fide, ac sanctitate multitudine in loco fœminarum, quæ baptismum expectabant, per quietem diuinitus afflata obseruaret, signo Crucis in mamilla efficta, à lethali cancri infirmitate liberatam fuisse, &c.

Viri ad dextram, mulieres ad sinistram consistebant. Baptizabantur primo viri, tum fœminæ.

scribens: Admonetur in somnis, appropinquante
 iudicio, ut in parte fœminarum obseruanti ad bap-
 tismum quacunq̃ue illi baptizata primitus occur-
 rit, eundem locum signo Christi signaret. Fecit, &
 confestim sanitas secuta est. S. etiam Gregorius
 in Sacrament. postquam fontis baptismalis
 consecrationem de more explicauit: tum se-
 quitur: tunc baptizantur infantes, primum mascu-
 los, deinde fœmina. Ex quo, marium, & fœminarũ
 baptismum distincte ministratum fuisse, nemo
 non videt. In V. vero Synodo Constantinop.
 Act. i. citatur Io. Palladij Eutyichiani sententia
 cõtra Petrum Apamearũ, in qua eum grauiter
 arguit, quod Christianæ honestatis immemor,
 mulieres diuino baptismate, viris spectanti-
 bus, perluisset: impudiciam vero, inquit, mu-
 lierem non dignam diuini baptismatis introduxit,
 & stare fecit iuxta sacrum fontem, &c. Quod si
 mulieres in diuini fontis baptismate à viris cõ-
 spici, vetitum erat: non absurda erit coniectu-
 ra, vtrunq̃ue sexum seorsim aquis lustralibus
 admodum fuisse. Atque hæc omnia velut in
 vnum colligens Ordo Romanus cap. de Sab-
 bato sancto, baptismi ordinem ita commemo-
 rat: post tertiam vero horam sabbati procedant ad
 Ecclesiam: qui baptizandi sunt, cum patrinis, & or-
 dinentur ab acolytho par ordinem, sicut scripti sunt,
 masculi in dexteram partem, fœmina vero in sini-
 stram. & infra, dum ministrorum vestes, atque
 ornatum exequitur: Deinde presbyteri, aut Diacono-
 ni, etiam si opus fuerit, & acolythi, induentes se ve-
 stibus mundis, vel candidis, ingrediuntur in fontem
 intro in aquam, & baptizatur primo masculi, deinde

fœmina sub hac interrogatione, & c. ubi non solum
 primum argumentum clarius explicat. sed et
 distinctionis utriusque sexus sigillatim mem-
 nit. Et Albinus Flaccus, notæ eruditionis, &
 sapientiæ vir, lib. de Divin. offic. cap. de sabba-
 to S. Paschæ, nihil ferè ab Ordine discrepat
 eandem consuetudinem sic testatam reliquit
post horam denique tertiam sabbato preparatorum
Ecclesiam, qui baptizandi sunt, simul cum pueris
& matris, & ordinantur ab acolytho, masculi ad
dexteram, fœmina vero ad sinistram. Quibus
 quis loca, à nobis de diverso baptisterii rito-
 rum & mulierum loco superius allata, admo-
 rit: nihil erit, quod pro mea fidei certitudine,
 vel huius ritus confirmatione desiderari pos-
 sit. Vt non immerito Mediolanensi Ecclesie
 quæ antiquorum rituum in primis totius Chris-
 tenax, & emula est, à Presule, sanctitatis sum-
 meque apud externos, ac ciues conspicuo, legi-
 cautum fuerit, ut, pluribus ad baptismum ob-
 latis, sacrosanctum Dei munus, habita levi-
 dignioris ratione, prius mari, deinde fœmine
 ministraretur. Sicut part. 4. Act. tit. de modo mi-
 nistrandi baptismi patet his verbis: *infantes*
autem oblati, partim maribus, partim fœminis, se-
paratim, atque ordine ministrabit, maribus scilicet
primo, & deinde fœminis. Erin Concil. Provinc.
 V. tit. quæ ad baptismum pertinent: *causam*
infantes, mas scilicet, & fœmina ad baptismum ob-
feruntur, ut ordo seruetur, qui antiquissimi ritus est,
ut mari primum, deinde fœmine ministraretur, nisi
necessitas aliter cogit. Cur autem viri dexteram,
 mulieres leuam tenerent, à Gulielmo Durando

Ecclesia
 Mediola-
 nensis anti-
 quorum ri-
 tuum tenax
 & emula.

applicatum est ltb. 6. rational. Diuinor. Offic.
ia. de 4. fer. hebdom. 4. Quadragel. qui, hanc
ponissimum rationem fuisse, scribit, vt nobis
applicaretur eos, qui in huius vitæ mortalis sta-
tio viriliter se gerunt, die illo nouissimo, quo
vniuersum genus humanum ad vitam reuo-
cabitur, & Christus de czelo ad iudicia exer-
cenda descendet, in dexa beatorum parte,
qui autem indecore, muliebriter, effeminate-
ve quidpiam fecerint, in sinistra damnatorũ,
eterni vel præmio, vel supplicio, collocatum
sunt. quæ ratio quamuis à nullo antiquiore scri-
ptore literis prodita fuerit, eiusmodi tamen
est, vt ex insigni officina prodiiisse videatur.
quare eam nostris literis tractasse, non erit,
opinor, indecorum.

*Baptizandorum nomina ea ordine, quo scripta erant,
recitari solita, post recitationem, baptizandos ad
Episcopum manu ductos, ingentem hominum
vtriusque sexus multitudinem ad videndum
confuuisse, & de sacra concione ad eam habita.*

CAP. XVI.

Rursus, ne qua in viris baptizandis, aut
mulieribus confusio oriretur, nemo ad
baptisum vltro sine singulari nominatione
accedebar. Quippe erant apud clericos certi
libri, & tabulæ, in quibus baptizandorum no-
mina sigillatim scripta erant eo ordine, quo
quisq; suum nomen ad Episcopum detulisset.

*Baptizan-
dorum no-
mina in ta-
bulis scrip-
ta erant.*